İŞ MAHKEMELERİ KANUNU

Kanun Numarası : 5521

Kabul Tarihi : 30/1/1950

Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 4/2/1950 Sayı : 7424

Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 31 Sayfa : 753

Madde 1 – İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle (o kanunun değiştirilen ikinci maddesinin Ç, D ve E fıkralarında istisna edilen işlerde çalışanlar hariç) işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesi ile görevli olarak lüzum görülen yerlerde iş mahkemeleri kurulur.

Bu mahkemeler:

A) **(Mülga: 18/10/2012-6356/81 md.)**

B) İşçi Sigortaları Kurumu ile sigortalılar veya yerine kaim olan hak sahipleri arasındaki uyuşmazlıklardan doğan itiraz ve davalara da bakarlar.

İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerdeki bu davalara o yerde görevlendirilecek mahkeme tarafından, temsilci üyeler alınmaksızın, bu kanundaki esas ve usullere göre bakılır.

Fiili ve hukuki imkansızlıklar dolayısiyle iş mahkemesinin toplu olarak görevini yapamadığı hallerde de yukarki fıkra hükmü uygulanır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/39 md.) Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir.

Madde 2 – İş mahkemeleri bu iş için görevlendirilen yargıcın başkanlığında (....)[1] teşekkül eder.

(İkinci fıkra iptal: Anayasa Mah. nin 14/5/1970 tarih ve E. 1967/40, K. 1970/26 sayılı kararı ile.)

(3, 4 ve 5 inci fıkralar iptal: Anayasa Mah. nin 13/4/1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile.)

Madde 3 – 4 – (İptal: Anayasa Mah. nin 13/4/1971 tarih ve 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile.)

Madde 5 – İş mahkemelerinde açılacak her dava, açıldığı tarihte dava olunanın Türk Medeni Kanunu gereğince ikametgahı sayılan yer mahkemesinde bakılabileceği gibi, işçinin işini yaptığı işyeri için yetkili mahkemede de bakılabilir. Bunlara aykırı sözleşme muteber sayılmaz.

Madde 6 – (İptal: Anayasa Mah. nin 13/4/1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile)

Madde 7 – İş mahkemelerinde şifahi yargılama usulü uygulanır. İlk oturumda mahkeme tarafları sulha teşvik eder. Uzlaşamadıkları ve taraflar veya vekillerinden birisi gelmediği takdirde yargılamaya devam olunarak esas hakkında hüküm verilir.

İş Kanununun 79 uncu maddesinde yazılı uzlaşma teşebbüsünün yapılmamış olması davanın kabulüne ve görülmesine mani teşkil etmez.

Madde 8 – (Değişik: 2/3/2005-5308/1 md.)

İş mahkemelerince verilen nihaî kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Şu kadar ki, para ile değerlendirilemeyen dava ve işler hakkındaki kararlar hariç, miktar veya değeri bin lirayı geçmeyen davalar hakkındaki nihaî kararlar kesindir.

İstinaf yoluna başvurma süresi, karar yüze karşı verilmişse nihaî kararın taraflara tefhimi, yokluklarında verilmiş ise tebliği tarihinden itibaren sekiz gündür.

Bölge adliye mahkemesinin para ile değerlendirilemeyen dava ve işler hakkındaki kararları ile miktar veya değeri beşbin lirayı geçen davalar hakkındaki nihaî kararlara karşı tebliğ tarihinden başlayarak sekiz gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

Kanun yoluna başvurulan kararlar, bölge adliye mahkemesi ve Yargıtayca iki ay içinde karara bağlanır.

Yargıtayın kararlarına karşı karar düzeltme yoluna başvurulamaz.

Madde 9 – İş mahkemelerinin çalışma zamanları ihtiyaca göre haftanın münasip günleri ve iş bakımından günün münasip saatleri nazara alınarak Adalet Bakanlığınca tesbit olunur.

Madde 10 – İş Kanununun uygulanması ile görevli olan idari merciler, kendilerine yapılan müracaatları 15 gün içinde idari yoldan neticelendiremedikleri ve iş mahkemelerinin görevi içinde gördükleri takdirde bu hususa dair olan evrak ve belgeleri yetkili iş mahkemesine tevdi ederler. Mahkeme, re'sen gün tayin ederek tarafları davet ve müracaat sahibinin davacı olduğunu tesbitten ve zabıtnameye imzasını aldıktan sonra bu kanundaki esas ve usullere göre davayı görerek kararını verir. İdari merciin bu yoldaki tevdii mahkemenin göreve mütaallik kararını takyit etmez.

Madde 11 – (Birinci fıkra mülga: 21/11/1980-2345/3 md.)

(Ek: 12/11/1980 – 2339/1 md.) Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu kişilerin taraf oldukları iş davalarında mahkemece çağırılacak tercüman ve mütercim ücreti, mütekabiliyet şartı ile Devlet Hazinesinden karşılanır.

Madde 12 – 14 – (İptal: Anayasa Mah. nin 13/4/1971 tarih ve E. 1970/63, K. 1971/38 sayılı kararı ile.)

Madde 15 – Bu Kanunda sarahat bulunmıyan hallerde Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri uygulanır.

Madde 16 – İş kazalariyle meslek hastalıkları ve Analık Sigortaları hakkındaki 4772 sayılı kanunun 67 nci ve İhtiyarlık Sigortası hakkındaki 5417 sayılı kanunun 38 inci maddelerinin ikinci fıkraları hükümleri kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- (Ek: 2/3/2005-5308/2 md.)

Bölge adliye mahkemelerinin, 26.9.2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca Resmî Gazetede ilân edilecek göreve başlama tarihinden önce verilen kararlar hakkında yapılan temyiz başvuruları, kesinleşinceye kadar Yargıtay tarafından sonuçlandırılır. Bu kararlar hakkında İş Mahkemeleri Kanununun bu Kanunla yapılan değişiklikten önceki temyize ilişkin hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2- (Ek: 2/7/2012-6352/40 md.)

Bölge adliye mahkemelerinin, 5235 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca Resmî Gazete'de ilan edilecek göreve başlama tarihine kadar, Yargıtayın bozma kararlarına karşı verilen direnme kararının temyizi halinde dava dosyası, önce kararı veren daireye gönderilir. Direnme kararları daireler tarafından öncelikle incelenir. Kararı veren daire, direnmeyi yerinde görürse kararı düzeltir; yerinde görmezse talebi on gün içinde Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna iletir.

Madde 17 – Bu Kanun yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 18 – Bu Kanunu Adalet ve Çalışma Bakanları yürütür.

————————

(1) Bu fıkranın belirlenen yerde bulunan "bir işveren temsilcisi ile bir işçi temsilcisinden" şeklindeki kısmı Anayasa Mah.nin 13/4/1971 tarih ve E. 1970/63, K.1971/38 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

Bu dosya www.isvesosyalguvenlik.com'dan indirilmiştir.